

Tatár Sándor

„A bűn kétségtelen.”

Culpagyőztesek Európa-Ku...

Kabátlopási vádtól tiszta nem maradhatsz;
csak megszólalsz, s lecsaphat már vádlód reád,
s rágalom is rád száz jelzőt ragaszthat,
míg fölmutat majd, mint egy trófeát.

Van étked s ágyad? — nem valami szép hecc!
Bundád is tán?? — s más rongyokat visel(!);
levegőt szívsz be s lábnyomokba lépkedsz,
nőt sem szerethetsz másképp, csakis *el*.

Jószándékod volt a legrútabb méreg;
észre se vetted, miként pusztított;
szelíd galamb tehozzád a legvadabb véreb.

Joggal vagy céltáblája tajtékzó haragnak;
jámbor szavadban ott lapul: gyilok —
vádtól mentes te, mafla bűnös, nem maradhatsz.

Tanár úr, én pótolnék...!

— Fiam!...

Miközben számot vetsz azzal, mi minden
maradt ki, mi minden mellett mentél (*öregedtél!*) el,
részben súrolva tekintetteddel, netán meg-
torpanva és már-már érte nyúlva, ám végtére is
nem ismervén föl jelentőségét, élvezeti értékét,
részben egyáltalán észre sem véve; miközben
(nem módszeresen, inkább csapongva) számba veszed,
mi mindent mulasztottál, és — hisz épp most teszed meg
az első lépést: szembesülsz, lajstromozol — arra gondolsz:
céltudatosan, módszeresen, no és persze ha
melléd szegődik a szerencse, főként pedig
minden csábításnak ellenálló önfegyelemmel
még mennyi mindenért visszafordulhatsz, leállhatsz,
kiszállhatsz a kedvéért a sodrásból; ha nem fecsérled
az idődet méltatlan falatokra, voltaképpen még
mennyi mindent elmajszolhatsz a legjavából:
mi mindent bepótolhatsz még; miközben fölnézve a
nyitott könyvből, melyet (ezért, azért vagy amazért)
nem olvastál el soha (pedig...), most is csak beletorkoskodtál, *épp a*
sok-mindent-bepótlás küszöbfeltételeként
az imént rögzített fegyelmezettség hiánya okán,
miközben tehát mintegy elmélázva a kezekben tartott
nyitott könyv felett, eltöprengsz: „Még nincs veszve
minden; egész' sok menthető, behozható még” —
miközben békülsz, békíted magad meg épp, azzal, hogy
miként örvénybe került szemcse, egyre gyorsul(sz),
azonközben telik (farkasszemet a ténnyel: fogy) az idő.
Fogy, ha belefeleledkezel az annak idején
el nem olvasott könyvbe, és fogy, ha felnézel belőle —
most ez ejt foglyul, ez a primitív, de kiolthatatlan s
rejteni-sincs-hova igazság, és rájössz: nincs az a
céltudatosság, nincs az az önfegyelem, szigor
és nincs az a szerencse, amely fedezete lehetne
e „Mennyi mindent még...” optimizmusnak:

ezért-azért, mit figyelmetlenül (vakon vagy tékozlóan)
elhagytál, visszacaplathatsz valóban, és lehet szerencséd is
a tekintetben, hogy egyre fogyó idődből
annak a bepótlására hasítasz ki, ami a leginkább
érdemes erre (s nem balgán ignorárod a svédasztal
újdonságait valamely erősen évgyűrűs
örökifjúért [~?]) —
Igen, meglehet, lesz még effélére módod, de ugyan hol
termelnének,
és minő bizakodás-méhek oly optimizmus-viaszt, amellyel
betömhetnéd, kedves Ulyssesem, füled,
hogy ne halld V. Szabolcs egyszerű, ám
kijátszhatatlan érvényű szavát:
Nem tér az vissza, ami vissza nem tér — ?
Ne vigasztald magad, Barátom. Ne kacsints
magaddal össze, ne repess.
De csüggedni se csüggedj.
Carpe diem!